

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat la loterie.

La

Abonament lunar

pentru

Septembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

Declarațiunile domnului

George Pop de Băsești.

Eată scrisoarea, de care am pomenit în numărul din urmă, a dlui George Pop de Băsești:

Reintors dela băi, unde am fost să-mi caut de sănătate, aflui că „Tribuna Poporului”, mă cheamă să „pun frâu” cum zice ea; atacurilor din „Tribuna” și mă provoacă să mă declar dacă iau răspunderea pentru cele ce se vor scrie, la Sibiu, „representanții” mei?

Am fost totdeauna omul păcii și al bunei înțelegeri între frați; aceasta o știu toți cei care mă cunosc; o știu și cei din jurul „Tribunei Poporului”.

În scopul păcii și a bunei înțelegeri între frați am fost și sunt și astăzi prompt a face tot posibilul; am și făcut, și că am făcut întotdeauna, mă provoc, ca la martori clasici, chiar la cei din jurul „Tribunei Poporului”, fiindcă chiar și împreună cu dînșii am conlucrat în scopul acesta începând dela congresul naționalităților, — apoi la criza dela „Tribuna” și până la armistițiul legat cu prilejul congresului național-bisericesc electoral ținut, în Sibiu când în conștientizarea cu dînșii am stabilit un *modus vivendi* în ce privește raporturile ziarelor „Tribuna Poporului” din Arad și „Tribuna” din Sibiu, ca să înceteze violențele păgubitoare și desastroase din ambele părți.

Și ce s'a întâmplat? Aceea, că a 3-a zi după legarea armistițiului stabilit frățește, chiar cei dela „Tribuna Poporului” au rupt armistițiul și au început o tractare și mai furioasă, ca mai înainte.

De ce? — Fiindcă „Tribuna”, conform datorișei sale ziaristice a înregistrat faptul, că părintele Mangra în congres a propus ca membru în una dintre cele mai de frunte comisii, pe părintele Goldiș.

Atâta a fost destul, ca „Tribuna Poporului” să frângă armistițiul și să strige: „epilepticii din Sibiu” etc. etc.

Oare se nu știu frații din jurul „Trib. Pop.”, că frângerea armistițiului este în tot cazul un act de cea mai mare gravitate, și după legile internaționale?

După cele premise, mărturisesc, mă cuprinde o legitimă mirare, cum mai vin cei din jurul „Trib. Pop.” de nou și-mi provoacă intervenția, și încă în mod amenințător?

Eu la rândul meu le-aș pute răspunde pur și simplu: am făcut odată, am făcut mai de multe ori; m'ați nesocotit, nu m'ați urmat: deci nu mai fac.

Dar' tragerea de inimă și dorul de a vedea restabilită lucrarea împreună și armonică, în cauza națională, și adecă restabilirea solidarității zdruncinate, mă silesc cu toate acestea a-mi mai ridica glasul și a-mi comunica părerea încât îmi permite starea sanitară, în următoarele, scurt și cuprinzător, că adecă ce înconștientez și ce condamn în demersul ziaristicele noastre.

Înainte de toate declar, că în cauza națională de prezent primesc vederile distinsului nostru bărbat Dr. A. Moesonyi, comunicate în „Tribuna” nr. 192 din 1/3 l. c. — cu adausul, că datorința noastră pe lângă susținerea intactă a programului și a concluzelor conferen-

țelor naționale mai este și o activitate posibilă în situația actuală prin care se alimentăm și se ținem viu și treaz spiritul național! Și asta ar fi mai virtuos datorința ziarelor noastre.

Nu aprob chiar întru toate ținuta „Tribunei” din Sibiu în cauza alegerii părintelui Goldiș de episcop, în ce privește forma și tonul.

Dar' dat fiind faptul că bisericile noastre sunt naționale și astfel din consideranțe politice, nu este indiferent că cine și cu ce fel de ținută politică ocupă scaunul episcopesc și mai virtuos după-ace frații dela „Tribuna Poporului” își dau toată silința a-l scoate pe p. Goldiș în primul plan ca pe un bărbat politic, părintele episcop Goldiș, ca atare, ca om politic, ca om al publicității, *volens*, dator este a suferi critica politică și nu e în drept, nici S. Sa, nici partizanii săi politici a se supăra dacă conștientul săi, aderenții adevărați ai programului național românesc, combat ținuta sa politică, care a fost în trecut în diametrală opoziție politice obștei românești. De sine se înțelege, că atât combaterea cât și apărarea ar trebui să fie loială, scutită de personalități, scutită de vehemență, adecă *suaviter in modo, fortiter in re*.

În astă privință earăși mă declar că „peccabatur intra et extra muros”.

Acum se-mi permite frații dela „Tribuna Poporului” a mă adresa către dînșii, espunând vederile mele *sine ira et studio și față de ținuta lor politică*.

Părintele Goldiș a observat ca episcop, încât îmi este mie cunoscut, în politica militantă o ținută *absolut rezervată*; căci afară de programul său pur bisericesc în privința politică nu s'a declarat nici chiar la banchetul de instalare.

Întreb eu pe frații dela „Tribuna Poporului”, cum vin dînșii și îl declară pe p. episcop Goldiș de *program politic al lor*?

Și cum susțin totodată, că dînșii și adecă „Trib. Poporului” este *continuare* — cum zice ei — a vechii „Tribune” din Sibiu?

Să fie uitat dumnia-lor, că chiar dînșii, și chiar în „Tribuna” cu atât vehemență l-au combătut pe directorul de seminar, și apoi pe politicianul Goldiș, care ca deputat dietal a primit mandat în contra programului național și în nesocotința hotărârilor unanime a conferențelor naționale românești?

Aci trebuie, că este o *metamorfosare* la mijloc. Sau că părintele episcop Goldiș tacite, fără să se declare *orbi et urbi* — cum se cuvine unui bărbat politic conștient de datorințele și demnitătea sa — a primit programul nostru național; sau dacă nu, atunci frații dela „Tribuna Poporului” au primit ei politica părintelui episcop. „Tertium non datur” și atunci cum stăm cu dreptul de continuare a vechii Tribune?

Vă întreb:

V'ați dat d-voastră seama de dauna, de desastrul, care îl cauzează prin propagarea activității, micșorând solidaritatea națională, care așa de mult a impus și impune și astăzi vrășmașilor noștri politici?

V'ați dat seamă de marea greșală politică, ce o faceți prin abandonarea pasivității, care este un protest continuu în contra sistemului de guvernare de astăzi?

Și toate acestea, cum le puteți d-voastră explica, în programul vechii „Tribune”, dacă vă numiți „continuătorii” aceleia?

Ei! Aș ave încă multe de zis; dar' starea sanitară nu-mi permite a mă estinde așa departe.

Înainte însă de a încheia mă simt îndatorat a mă declara următoarele:

Nu înconștientez demersul ostil al ziarelor „Tribuna Poporului” și „Tribuna”.

Condamn atacurile personale și espectoratiile nedemne de bărbați serioși; de reprezentanții presei naționale.

Condamn atacurile insolente și nedemne la adresa președintelui nostru președinte Dr. Ioan Rațiu.

Și le condamn cu atât mai virtuos, că și dacă există între noi divergențe de vederi, combaterea nu e iertată să fie așa de pătușă și violentă, cum e obiceiul în luptele politice pentru putere. Membrii comitetului național și președintele lui nu se bucură, în postul de încredere ce ocupă, decât numai de jertfe peste jertfe, și de libertate, și de avere, și o mare responsabilitate, escontentate fiind toate acestea numai prin mulțumirea ce o simte omul împlinindu-și datorința. Și încât ar pute fi vorba de o putere se o știe cei dela „Tribuna Poporului” și toți cari nu ar ști-o, că nici președintele nostru, Dr. Rațiu și nici unul din membrii comitetului național, nu ne legăm de „putere”, ci sub presiunea forței majore a puterii de stat, care ne-a creat situația aceasta de *ex-lex*, stăm la postul nostru de datorință, și vom sta până atunci, când vom pute depune mandatul primit în mâna reprezentanței naționale, care ni-l-a încredințat.

Dorința noastră principală, și pretențiunea noastră către deținătorii puterii de stat este tocmai aceasta, ca să ne putem da seamă înaintea poporului și să depunem în mâinile lui încredințarea ce ne-a dat.

Dară până atunci pretindem, — avem și drept și datorință să pretindem în interesul cauzei poporului nostru, — ca să fim respectați ca reprezentanți ai organizației noastre politice, ca încredințați partidului național. Cine face contrarul, în felul cum face „Tribuna Poporului” de repetite-ori la loc și timp nepotrivit, atacă partidul național și este resvrător.

Când atacă „Tribuna Poporului” pe președintele nostru, se face a uita că dînsul de peste ani 50 începând, cu arma în mână a stat și stă până astăzi credincios și neclintit în serviciul națiunii și că de ani 50 nu s'a întâmplat nici un act mai memorabil în cauza națională, la care Dr. Rațiu se nu fi avut partea sa. Merită deci dragostea, stima și recunoștința tuturor Românilor de bine; de această stimă și este părtaş în prisosință din partea întregii națiuni.

Și ca să satisfac pe frații dela „Tribuna Poporului”, prin asta mă declar solidar cu președintele comitetului național Dr. Rațiu, și primesc fără hesitare răspunderea pentru ținuta politică a fraților credincioși muncitori dela „Tribuna”, cerându-le un singur lucru: de a fi pe viitor strict loiali ținând cont de cinstea marelui cauze a națiunii române în serviciul căreia stau, ținând cont de *absoluta încredere* a majorității națiunii și prin urmare de puterea națională pe care o reprezintă în pozițiunea lor.

Adheșiunea asta însă nu mă împedează a-mi exprima dragostea frățească și recunoștința mea față de toți frații muncitori la ziaristica noastră, cari își pun cu bunăcredință toate puterile lor în serviciul cauzei naționale, și servesc exclusiv numai cauzei, cu toată abnegațiunea.

În fine se-mi permite acum și frații cari s'au grupat și stau la spatele „Tribunei Poporului”, după toate acestea să-i somez și eu, și să-i întreb:

Primesc și domniile-lor răspunderea pentru demersul politice, manifestată prin „Trib. Poporului” și ilustrată în cele de mai sus în răspunsul acesta?

Dacă o primesc, binevoească a garanta primirea cu semnătura lor proprie. Băsești, la 3/15 Sept. 1899.

G. Pop de Băsești.

Sibiu, 21 Sept. n.

Svonuri de crasă. Faptul, că președintele reichsrath-ului austriac, Dr. Fuchs, n'a isbutit cu planul de a întruni pe toți președinții partidelor reprezentate în reichsrath la o conferință intimă, din motivul că Nemfi nu vreau să stea de vorbă cu el, — va avea urmări rele pentru guvernul din Austria. Dela Viena se semnalează deja stirea, că contele Thun își consideră misiunea de terminată și retragerea cabinetului său e numai chestie de câteva zile. S'a așteptat adecă adunarea generală a băncei austro-ungare, ținută ieri la Viena, ca să voteze și din a sa parte legile de învoială ce o ating pe ea, ca apoi guvernul austriac se poată promulga pe baza paragrafului de *nevoe toate* legile referitoare la pactul cu Ungaria, — după-ace apoi imediat se va retrage. Ordonanțele referitoare la folosirea limbilor, guvernul actual nu le va abroga, ci le va lăsa moștenire guvernului următor. Că cine va fi urmașul lui Thun nu se știe. Cele mai multe prospecte le are baronul Aehrenthal.

DELEGAȚIUNILE. După o nouă versiune delegațiunile vor fi convocate pe 10 Noembrie. Firește, în cazul, dacă alegerile se vor pute face și în reichsrath-ul austriac. De altcum delegațiunile nu vor avea mult de lucru. Budgetul militar nu e cu mult mai mare ca cel din anul trecut. Pentru tunurile nou, cu repetiție, ministrul de război nu cere nici un credit extraordinar, fiindcă nu e decis încă să se introducă ori nu în armată.

Dreptul electoral. O foaie guvernamentală ne spune, că listele alegătorilor se vor compune în anul 1900 cu totul altcum ca până acum. Se va stabili de nou, pretutindenea, mărirea unui pătrar de sesiune de pământ, care formează censul pentru țărani, ear' listele se vor compune cu cea mai mare rigurositate, în mod definitiv, astfel, că în anii următori nu se vor mai face alte ce se vor rectifica numai cele existente, ștergându-se din ele cei cu dreptul perdut și adăugându-se cei cu dreptul de nou câștigat. E de notat, că proximele alegeri dietale se vor face la 1901 pe baza acestor liste.

DELA CURTEA ROMÂNĂ. **MM. LL. Regele și Regina României vor merge dela Ragaz pe la finea săptămânii viitoare la Signaringen, de unde, după o ședere de trei-patru zile se vor întoarce în țeară, pe la Viena, unde se vor opri pentru a face vizită Monarhului nostru.**

Banca austro-ungară. Adunarea generală a băncei austro-ungare a acceptat în ședința din 19 Septembrie, ținută la Viena, cu majoritate de voturi (18 au fost contra) învoiala stabilită între guvernele fărilor dualiste cu privire la privilegiile acordate băncei, și anume, după-ace ambele guverne au dat în scris asigurare băncei, că deși pactul este legal numai până la anul 1907, ele vor stăruî din toate puterile, ca încă la anul 1903 să se lege un nou pact, mai durabil, cu privire la comunitatea vamală și comercială austro-ungară.

Szél la Viena. Se telegrafează dela Viena că Monarhul va sosi acolo mâine, Vineri, dela manevrele de toamnă ținute la Klagenfurt, și că pe Sâmbătă se așteaptă și sosirea prim-ministrului maghiar Szél la Viena, care va fi primit în audiență din partea M. Sale. Sigur că chemarea ministrului-preșident maghiar la Viena stă în legătură cu situația politică încurată de dincolo de Leitha.

„Noul apostol” al „înfrățirei”. „Nagyvárad” dela 20 Septembrie sub titlul „A magyar-román barátság új apostola” scrie următoarele:

„Prietenia maghiară-română, pe care noi deja în mai multe rânduri am salutat-o cu adevărată bucurie, a căpătat cu adevărat noua apostol în persoana lui Vasile Mangra. În „Tribuna Poporului” din Arad Vasile Mangra începe un ciclu de articoli, care e direct apel pentru fericita împăcare în era nouă, începută cu instalarea lui Iosif Goldiș, bunul episcop gr.-oriental dela Arad.”

Șovinism.

Reuniunea învățătorilor comunali din *Timișoara*, — în cea mai mare parte *Nemfi* de origine, — a decis să se adreseze cu rugare către scaunul școlar al orașului *Timișoara*, ca propunerea limbii germane să fie *eliminată* pe viitor din programul școlar, stabilit pe seama școlărilor elementare. „Kronstädter Zeitung”, înregistrând acest curios fapt, face următoarea observare: „Obrăznicia acestei propuneri e cu atât mai sinistă, cu cât trebuie să știm, că cel puțin jumătate din copii obligați să cerceteze școlăile elementare din *Timișoara* sunt *Nemfi*, prin urmare, în înțelesul legii de naționalitate, de mult uitată, *înțreaga* instrucție ar avea să o primească în limba maternă. Și dacă vre-un naiv mai crede, că în era „legii, dreptului și dreptății” vor fi respectate astfel de legi incoade, făcute numai pentru a ilustra în fața străinătății frasa despre „libertatea maghiară”, — n'avem decât să-l compătîmim cu zîmbet.”

Pentru limbă.

Știm, că scaunul școlar din *Biserica-albă* (Bănat) a luat conclud, ca procesele sale verbale să fie purtate în limba germană. Comitetul administrativ al comitatului *Timiș* a nimicit însă concludul, și a îndrumat scaunul școlar să ducă procesele verbale în limba statului. S'a dat recurs în contra acestui amestec volnic în afacerile interne ale orașului *Biserica-albă*, și cu provocare la legea despre egală îndreptățire a naționalităților s'a cerut respectarea concludului. Ministrul de culte însă în contrast cu legea pozitivă, a dat câștig de cauză comitetului administrativ al comitatului, și a declarat și din a sa parte concludul de anulat. Chestia a fost pusă acum de nou pe tapet, în adunarea de toamnă a consiliului comunal din *Biserica-albă*, și s'a luat hotărîrea, ca în contra rescriptului ilegal al ministrului de culte să se facă recurs la consiliul de miniștri, cerându-i-se acestuia să dispună, ca legea pozitivă să fie respectată din partea ministrilor de resort. S'a ales o comisiune de patru membri, care are să compună recursul și să-l înainteze consiliului de miniștri. Foarte bine!

Din Austria.

Oamenii din cecalită parte a monarhiei încep a se ocupa mai din adins cu situația politică și a căuta cel puțin aflarea căilor posibile, pentru a eși din încurcătura în care a ajuns Austria. Un distins politician și bărbat de stat austriac, serie un remarcabil articol în „Pester Lloyd”, în care spune, că singura soluție este formarea unui cabinet, care să se poată răzina pe majoritate parlamentară, și să fie condus de un spirit de conciliantă față de pretențiunile juste. În prima linie însă se cere abrogarea ordonanțelor supărătoare pentru Nemfi. Asta e soluția omului de studiu. Un alt om, fără studiu, dar' cu mintea și cu inima la loc, a declarat într-o întrunire publică, că singura soluție posibilă este împărțirea Austriei în districte, cu delimitare națională, cu limbă de administrare națională, și democratizarea administrației pe toate liniile. Toate celelalte propuneri de sanare, sînt numai paliative, de aci pe mîne, cari nu pot stîrpi răul din rădăcină.

Emke și Eke în Alba-Iulia.

— Raport special al „Tribunei”. —

— 19 Sept. n.

Banchetul.

În mersul năvalnic de cucerire Maghiarii dat-au în nordul țerei noastre de o cetate, a cărei ocupare i-a costat multe sudori, multă muncă, așa ne spun vestiții lor istoriografi. Drept aceea dându-și seamă voievozii căpitani de suferințele îndurate cu ocuparea cetății, au hotărât ca și prin nume să i imprime timbrul sforțurilor lor, botezând-o *Munkács*.

Hotelierul dela *Hungaria*, unde s'a ținut banchetul lui „Emke”, a adresat învâpăiat al scrutațiilor dela „Eke”, fiindcă și-a luat drept cinosură cuvântul „munka”, și de altă parte cuvântul cunoscut a lui „Emke” cu pecetea „darului” de 50 cr. al statului maghiar unitar, ca să arete, vezi Doamne, că el încă a luat parte la cucerirea și plămădirea țerei, s'a făcut din *Macheles*: „Munkácsy”. De ce se nu te faci *Munkácsy*, ca să dovedești, că azi în Ungaria este deajuns un nume bine sunător din coardă, pentru a câștiga mai întâiu simpatia, iubirea *Munkácsilor* de acum o mie de ani, apoi a-ți face cu ajutorul lor și al altor popoare neconștii treburile și în urmă, punând prin licitații și pe altă cale brânza pe averile muncite prin datorii și desfrânări ale Muncacilor nemeși și oficiali de azi, să te numești cu fală că ești *Munkácsy*, hotelier în Alba-Iulia. Drept dovadă că *Munkácsy*, *vormals Macheles* a ținut să gădilească gustul istoric al Muncacilor, a pus pe „menu”, după supă, nu „carnea istorică pațolită și dogorosită de sub șea a cucuritorilor ei: *Hal tatr märtással*. Pe românește ar însemna: Pește cu muie-tură, adică sauce tătarească. Și acest sauce tătarească, pe lângă peștele din care mulți n'au gustat, deși era după trei ore p. m. și menu-ul a costat 3 fl., a avut magica influență, — că unii oameni crezându-se în lupta cu Tătarii și alte lighioane dela Cserhalom și-au deschis gura spre vorbire.

Antăul vorbitor a fost contele *Béldi Akos*, care a închinat în sănătatea Maiestății Sale Monarhului. Din gură îi esiau cuvintele fragmentar, ca dintr'un fonograf de o construcție mediocră.

Pe cât de oficios, cu jumătate de gură, a fost primul toast, pe atât de țănos a fost al doilea, al contelui *Kornis Victor*. A preamărit guvernul actual, un guvern cu care s'ar putut mândri și țeara selfgouvernementului. Szalay Imre, ca consilier ministerial, reprezentant al guvernului și director al muzeului național se va reîntoarce cu convingerea că „Emke” totul isprăvește în Ardeal. „Și-a uitat însă nobilul conte de afirmația unui Maghiar, fost honvéd 48-ist, care, când cu plămădirea lui „Emke”, acum 15 ani, a zis în public: „*Erdélyben csak a málé n' is fejtődik; a gabona elsatnyul*. Adică cu privire la misia Kulturregyletului honvedul s'a folosit de o figură, voind a zice: că în Ardeal numai Românul, — (a málé) crește și se desvolță, grăul tânjește.

Dar' despre prosperitatea „malé”-ului — a Românului din Ardeal — ar fi putut să vorbească și dl comite-suprem *Zejk Dániel* și la aceasta l'ar fi îndreptățit și poziția de comite ce o ocupă în comitatul *Albei-inferioare* unde, cucuruzul nu crește, rămâne mic, slab, și privește, voind a se mângăia, spre o ființă inteligentă — dar' asemenea mică, slabă, ca și-cum i'ar zice împreună cu prototipul seu Esop; — ce sîntem noi de vină, dacă natura n'a voit în ale noastre.

Dar' dl *Zejk Dániel* a vorbit, vorbit! Ce? Puțin! Ii vor fi auzit; poate

nici chiar vecinul seu, contele *Béldi*. Vocea slabă i-s'a perdut în ciocnii și sgomotul păharilor și vecinul seu, contele *Béldi*, pentru care a închinat, s'a simțit în fine mândru că a ciocnit cu el în sănătatea sa păharul de vin.

Fără să fi voit, ved, că urmez mișcării caleidoscopului și astfel prezentez iubitorilor cetitii și cetitoare ale „*Tribunei*”, pe vorbitorii dela banchetul lui *Emke*. N'am avut de gând! Căci ați pute zice, că reporterul „*Tribunei*” își face haz din lupii ce stau în jurul stănei. Dar' haz nu mai poate fi! Vedem și zilnic simțim cu cine avem de lucru. Cu toate acestea nu mă înspăimânt. Mi-ar fi plăcut, ca și marele public cetitor al „*autorisatei*”, cum o numesc pupăcioșii dela „*Tribuna Poporului*”, să fi avut ocazie a auzi toastul dlui contele *Kun Géza*, ținut pentru umanul episcop conte *Gustav Majláth*, care poate de teama principilor filosofice, metafisice, sociale-democrate, naționale, cosmogonice și în fine ceva și religioase desvolțate și susținute cu mare aparat științific (?) de oratorul *Kun Géza*, a absentat dela prânzul comun. Știți, stimați cetitori ce însemnează: *Gali-matias!* Mateiu cu Gal sau: *Coque à l'âne*.

Ce n'a fost înainte, s'a fost rezervat următorului, baron *Feilitzsch*. Acesta a vorbit într'un accent de excursionist, pentru episcopul reformat și cel unitar. Ca president al lui *Eke* a făcut cu privire la cei doi episcopi asemănarea, că precum picioarelor obosite și opărite de multă umblare ale călătorului le cade bine, le alină durerea, puțină apă rece și pulbere de salicil, întocmai prezența și conlucrarea celor doi prelați prezenți alină și întărește sufletele și inimile celor prezenți, *Emke-iști* și *Eke-iști*. A mai folosit încă o frază: Stimează și onorează ori-ce altă nație, dar' în practică „mi-se pare că aceasta se traduce: *az országot szellemi meg anyagi eszközökkel hodolni kell!* Figura sveltă, fața cam seacă dar' plăcută a baronului pare a arăta că, fiind jurist, îi va fi fost dată ocazia a admira cerul, codrii, munții, riurile și totul, din care fiecare parte este așezat sau se mișcă pe un plan bineșor determinat, prin o voință supremă și religia, la care baronul s'a provocat, nefiind pentru toți muritorii aceeași, nici-o dată nu va dispune ca: un câne reformat să mănecă dintr'o farfurie cu un episcop român ortodox, sau să zicem catolic.

Deputatul guvernamental al *Albei-inferioare* și avocat *D. Mohay Sándor*, a cărui mandat de deputat, cu ajutorul nației alege din Alba-Iulia a voit să-l smulgă acum sunt câțiva ani — nou-botezatul notar public *tös gyökere magyar*: *Téri*, încă a vorbit și, anume, pentru contele *Kun Géza*. Complimente nemeșesti au fost totul.

(Va urma.)

Revistă esternă.

Din Francia.

Dreyfus grațiat. — Procesul conjurațiilor.

Depeșe sosite ieri din *Paris* și *Rennes* anunță, că *Dreyfus* a fost grațiat. De mai multe zile se vorbea în cercurile guvernamentale, că se va da actul de grațiere. Guvernul s'a decis la acest pas vându-și puterea consolidată, de oare-ce unelirile și planurile naționalistilor și ai altor dușmani ai Republicii n'au succes, nefiind spriginite nici de poporațiune, nici de armată.

Se depeșează totodată, că *Dreyfus* a abzis de *revisuire*. Astfel el nu mai cerează să fie reabilitat față de osândirea dela *Rennes*.

Prin aceasta și prin actul de grațiere, chestia *Dreyfus*, care a neliniștit

ani de-a rîndul Franchia, se poate considera de finalizată.

În sensul legei din 10 Aprilie 1889, senatul Francei se poate constitui în *tribunal de stat*, având să judece asupra acelor, cari intenționează răsturnarea forme de stat actuală.

Astfel la 1889 senatul a funcționat ca tribunal, condamnând pe generalul *Boulanger*, pe *Rochefort* și *Dijon*, cari erau refugiați în străinătate.

Acum de nou are acest rol senatul. Naționalistii, roialistii și antisemiții de ani de zile uneltesc contra Republicei, dar' abia acum au fost aflate dovezi neîndoelnice, ca să se poată purcede contra lor judecătorește. Astfel au fost arestat *Déroutède* și soții sei și senatul convocat în sesiune, ca tribunal.

Acușaii sînt în total 22, pe cari judele investigator *Fabre* i-a împărțit în trei clase: 1. *Déroutède* și liga patriotică. 2. *Guerin* și liga antisemită. 3. *Buffet*, secretarul prințului de Orleans și comitetele roialiste. Acușaii aproape toți sînt arestați.

Senatul și-a început ședințele în 18 l. c. fiind pe stradă și pe galerii publice imens. În ședința primă s'a cetit actul de acușă, în care se arată firele conjurației și scopul ei și se cere ca tribunalul de stat să introducă cercetare contra acușaiilor.

După cetirea actului de acușă senatul în ședință secretă a ales o comisiune, căreia s'a predat acușă și celelalte acte. Mai departe s'a dat drept acușaiilor să-și iee apărători.

Comisiunea și-a ales de president pe *Beranger*.

Procesul atentatului din Belgrad.

Terminându-se depozitiile acușaiilor și martorilor, s'au început pledoarele. Procurorul *Simici* susține acușă față de toți acușaii și cere pedepsirea lor pentru *crima de lesă-maiestate*. Apărătorul lui *Knezevici*, avocatul *Dimitrievici* în vorbirea de apărare zice, că fapta clientului său nu constituie crima de lesă-maiestate, ci încercare de omor. Cere ca să nu fie condamnat la moarte, ci la temniță. Urmează alți apărători. În ședința de alaltieri a tribunalului au vorbit apărătorii lui *Tausanovici*, *Jivovici* și *Novacovici*.

Sentața se așteaptă zilele aceste.

Din toată lumea.

Deschiderea sesiunii parlam. în Olanda. — China și Statele-Unite. — Răscoala din Venezuela. — Sultanul și Turcii tineri.

Corpurile legiuitoare ale Olandei au fost deschise de regina. În mesaj se constată, că stările în Olanda și în colonii sînt mulțumitoare. Se accentuează bunele relații cu puterile și se anunță câteva proiecte de legi.

Guvernul Chinei a protestat energic la *Washington*, contra procedurii gener. *Otis* de-a eschide pe Chinezii din *Philippine*. Chestia poate să intre în domeniul chestiilor internaționale.

Din *New-York* se anunță, că răscoala în *Venezuela* se lăpăte. Depeșele de azi însă vestesc, că trupele guvernului au raportat o învingere asupra rebelilor și au reocupat dela ei orașul *Puerto Cabello*.

Știm, că pașa *Djelal Eddin* a fost trimis de Sultanul în Europa, ca să trateze cu Turcii tineri refugiați și să-i înduplece la pace. Căpiva s'au înduplecat și s'au reîntors în Constantinopol. Șeful lor însă, *beul Ahmed Riza*, redactorul ziarului „*Mesvered*” n'a voit să dea ascultare lui *Djelal Eddin* și astfel va continua propaganda și agitația ziaristică contra Sultanului.

Din Cluj.

— Serata de cunoștință a studenților. —
— 18 Septembrie n.

Ca în toți anii așa și anul acesta tinerimea română universitară, adunându-se aproape din toate unghiurile țerei, a avut în 15 luna curentă o seară dintre cele mai plăcute.

Eram mulți la număr. — Noi veniți la prima vedere ne promit un rezultat bun!

Serata a decurs astfel:

Di *Ioan Scurtu*, stud. în fil., presidentul seratei se ridică și într'un ton serbătoresc salută pe cei noi veniți și salută inteligența din Cluj.

Nu uitați, zicea oratorul, că sîntem fiii unui popor asuprit; nu uitați, că odată noi avem să grăjim de destinele acestui popor.

Vorbește apoi dl *Străitaru*, stud. în drept. Într'un ton serios mulțumește în numele colegilor veniți din Pesta — și promite și concursul lor la toate ce ar ridica tinerimea română la adevărata demnitate națională.

În numele nou veniților, cari acum au intrat în sinul universității mulțumește pentru salutul presidentului dl *Chiroi*, stud. în drept.

A urmat apoi salutul adresat fraților slovaci.

Di *Dublez*, stud. în drept, într'o neîntăscă bună, cu cuvinte pline de dragoste întărește legăturile amicale, ce trebuie să existe între popoarele de aceeași soarte.

Di *Hodsa*, tiner slovac entusiasmă, asemenea promite concursul lor la lupta ce naționalitățile asuprite au să poarte contra unui regim nedrept.

Tinerul slovac face apoi amintire de discordiile, ce s'au iscat în sinul Românilor, condamna politica de speculă a Arădanilor, și ne îndeamnă, ca să ne stringem rîndurile, să ne solidarizăm cu toți.

Di *Ioan Moga*, stud. în drept vorbește despre concordie, rezoluție și energie.

Mai vorbește dl *Novacovici* despre frățietate, ear' dl *Aurel Ciato*, făcând un tablou destul de fidel al situației — în care se află naționalitățile nemaghiare, ne îndeamnă la luptă.

Astfel a decurs așa zicînd partea oficială a seratei de cunoștință. După acestea a urmat veselie obicinuită.

Cântări naționale răsuna, declamări serioase și comice se urmau.

Cu un cuvînt, seara de cunoștință a reușit foarte bine, ceea-ce mă face să sperz și în viitor la o mișcare sistematică a tinerimei universitare din Cluj.

ASTRA.

Adunarea despărțământului „Bocșa”.

În 5/17 s'a ținut adunarea generală a despărțământului. Această adunare, favorizată și de timp foarte plăcut, a decurs în modul cel mai satisfăcător. Cu ambele trenuri, ce vin dela *Bocșa-montană* și *Recea*, și de către *Timișoara*, și cari trenuri încrucișează aici în *Bocșa-română* la 9^{1/2} ore a. m., au sosit foarte mulți oaspeți. Mulți veniseră și cu căruțele.

Inteligența română din orașul *Bocșa-montană* s'a prezentat aproape completă.

La stațiunea drumului de fer oaspeții au fost întâmpinați prin comitetul aranjator local, însoțit de corul vocal, cu muzică și cu mulțime de poporenii.

Harnicul domn neguțtor *M. Crina* a bineventat oaspeții, ear' din partea acestora a mulțumit directorul despărțământului „Bocșa”, dl avocat *Ioan Budinjan* din *Bocșa-montană*.

mână are în firea ei mult din temperamentul „bohème”. Un fragment copios de viață bohemă română aflăm în romanul cunoscut al lui *Delavrancea* „*Parasiti*”.

Murger arată, fără să meargă cu genealogia mai departe, că în antichitatea greacă erau deja ființe *bohème*, cari încrezute în norocul lor căleuz, cântau amorul frumoasei *Helene* și căderea orașului lui *Priamos*. El afirmă apoi: „*Bohème*” este timpul de probă a artistului. „*Bohème*” există numai în *Paris* și este numai în *Paris* posibilă. Ca ori-ce clasă socială are și „*bohème*” mai multe građauni și forme de jocuri, cari cad eărăși în părți inferioare.

După-ce caracterizează mai multe tipuri de bohemi obiectează mai departe: „În necunoscutul „*bohème*” există încă un fel de clasă semnificativă. Ea e compusă din acei tineri visători, cari au fost înșelați de lume, ori cari s'au înșelat ei singuri.

Ei au ca vocațiune dragostea și mor ca jertfe unei mândrii escitante, ori ca adoratorii unei chimere... „*Bohemi*” vorbesc între ei un limbaj particular, care e compus din o mulțime de expresiuni de culise, de palavre de atelier, de debate din birouri ziaristice, ori de întorsături apocaliptice.

Să revenim după aceste mici excursiuni eărăși în sinul societății noastre. Fără îndoială, că e frumos dacă ești în curent cu totul ce-i modern. „Mi-a plăcut mult să ved și prin Ardea-

Cântând atât corul vocal cât și cel instrumental unele piese — la început „*Deșteaptă-te Române*”, în sunetul mușicii s'a înaintat spre frumoasa piață, unde avea să se țină prima adunare cercuală a despărțământului *Bocșa*.

Aici, sub cerul liber erau întinse mese și scaune frumos decorate cu covoare și flori.

De față era floarea poporațiunii române din acest frumos ținut. Adunarea s'a deschis prin o vorbire escelentă a directorului acestui despărțământ.

A urmat raportul comitetului, din care rezultă progrese foarte îmbucurătoare, deși despărțământul *Bocșa* există de-abia de un an.

Cu mare interes au fost ascultate disertațiunile ținute de domni *Coriolan Zniac*, preot în *Vasiova* despre *albinărit*; *Stefan Albu*, învățător din *Recea* — română despre chestiuni economice, și a părintelui *Iosif Ieremie* din *Călnic* despre *legumărit*.

Adevărat entusiasm între poporenii a produs vorbirea dlui *Budinjan* despre portul românesc și despre modul de nutrire a poporului nostru. În fine a urmat premiarea (cu 2 galbini) a unei femei române și a șapte bărbați (cu câte un galbin) cari, dela înființarea despărțământului *Bocșa* încoace au escelat sau prin produse escelente de manufactură, ori prin o activitate esemplară pe terenul grădinaritului, a pomăritului ori a legumăritului.

La banchet au luat parte vre-o 85 de fruntași, ținându-se vorbiri însuflețite.

Seara concert și producțiune teatrală („*Craiu nou*”, operetă de *Vasile Aleandri*).

Detaliuri vor mai urma.

Observ numai, că toți căi au luat parte la această adunare cercuală a „*Astre*” au dus cu sine cele mai plăcute impresii, întărindu-li-se prin cele văzute credința în puterea de rezistență, și în viitorul poporului român. Δ

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Reteag, 19 Septembrie n. — Pe aci ploauă cu prea puține intreruperi de Sămbătă seara, din 9 l. c. Duminecă, în 17 l. c. se însemnase și credeam că vremea s'a întors spre bine, dar' de Luni dimineața eară toarnă ca din cofă. Bieții oameni sînt foarte necăjiți. Otăvile sînt făcute, și le bate Dumnezeu pe câmp, și dau în putrejun; fasolea, pe lângă ce-i puțin, acolo va putezi pe câmp; cucurzele încă tănjesec din cauza ploilor; ar fi timpul sēmănatului de toamnă, dar' cine poate ara și sēmăna pe astfel de vreme? Cucuruzul s'a scumpit, miera mare (21 cupe) e 1 fl. 30 cr., prunele 60 cr. miera. E domn, cine are pruni mulți. — Vai, și mult loc gol este care s'ar pute umple cu pomi! Ei singuri nu se pun!

Bistrița, 20 Septembrie n. — La 29 August a. c. s'a dat din partea Reuniunii române de cântări din *Bistrița*, în sala cea mare dela „*Gewerbeverein*” din loc, un concert cu teatru împreunat cu joc, sub conducerea dlui *Traian Bratescu*, dirigentul acestei Reuniuni de cântări.

S'au cântat 8 coruri mixte, un cor bărbătesc și un cor femeiesc. Toate piesele au fost atât de bine executate, încât au stors cele mai vii aplause din partea numărului public. Bagă Doamne luna 'n nori de *T. Popovici* și „*Brăul popilor*” de *G. Musicescu*, la dorința publicului au trebuit repetate.

Piesa teatrală „*Vistavoiul Marcu*”, comedie în 3 acte a fost foarte bine

lul nostru însuflețire pentru direcția secesionistă. Ba deunăzi am primit și o scrisoare de un format de tot secesionist. E însă greșit și „urit” să faci abus de cuvinte, crezînd că astfel ai pute să apari mai interesant.

Să ornez o discurs cu expresiuni esotice, cari nu se potrivesc, este mai mult decât aroganță. Și aroganța este caricatura gentileții. Ademenirea și masea calpă totuși trebuie să cadă în urmă și adevărul e atunci cu atât mai demoralisator. Îmi place mie de *Schopenhauer*, care zice:

„Du bleibst am Ende was du bist. „Setz' dir Perücken auf von Millionen Locken, „Setz' deinen Fuss auf ellenhohe Socken; „Du bleibst doch immer was du bist.”

Prin adoptarea unor vorbe noue nu sîntem încă culti, și mai puțin artiști. Ce privește cuvîntul „bohème”, sper că nu va trece mult până va pute fi cu drept înțetățenit în dicționarul literaturii noastre. Avem o mulțime de trubadure și măiestri muzicali, cari stau la pragul unui turneu. Întreprinderea „bohème” nu va câștiga numai cuvîntului o îndreptărire reală, dar' este totodată o idee de tot „secesionistă”, care promise în viitor o înviere a artei musicale.

Orăștie, Septembrie 1899.

Traian Mihail.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Secesione... bohème...

Multe elemente artistice cari au fost adunate în est-an la festivitățile din *Deva*, au făcut să se vorbească mult despre ale artelor. Nime din oaspeții nu s'ar fi putut reține să nu esprime măcar o mică părere asupra mușicii române. Pe strade și după banchet era discuția despre artiștii nostri și despre „*Raportul literar*” la ordinea zilei.

Și cum s'ar fi putut altfel? Publicul nostru iubitor de artă a văzut antăia-oară un program de concert cu adevărat cuprins vrednic de puteri măiestre. În surpriza plăcută era preocupat de senzația noutății. Tot insul se nisia să manifeste un mare interes față de concertanții simpatici. Mai ales cocoșele și damele păreau a fi tare însuflețite de atăta lume artistă.

Cu acest prilej am auzit antăia-oară cuvîntul „*secesion*” din gură românească. Mai tōdeasuna însă în sens fals. În *München*, unde poți la fiecare colț de stradă să cetești pe așeze uriașă „*Secession-Ausstellung*” ori anunțuri de asemenea esposiții necesioniste, pricepe tot muritorul acest termen modern. Mulți din societatea noastră însă întrebuințează acest cuvînt fără pricepere. Mai mult

ca un fel de lux în conversație. În traducere directă „*secesion*” înseamnă desbinare ori isolare. În pictura modernă cuvîntul secesion e lozina unei bresle de artiști cari au rupt ori-ce legătură tradițională cu trecutul. În decursul vremii numele simplu s'a lărgit la o noțiune artistă. Numărul secesionistilor s'a înmulțit. Programul lor de activitate a format o direcție nouă în pictura și estetica modernă. Covăcia în care vorba secesion a fost călăit într'o deviză de luptă e orașul *München*. Precum a ajuns opera din *Baireut*, prin *Wagner*, la un renume european, așa se bucură secția secesionistilor, prin *Franz Stuck* și *Hartmann*, de o popularitate universală.

Pictura secesionistilor se deosebește de toate direcțiunile de până acum prin un naturalism brusc. Acurateța naturală a colorilor și a liniilor merge în toate detaliurile. De multe-ori desvîlue părți cari trec peste ori-ce limită de bun simț. Predarea realității ca o sinceritate fotografică e scopul sacru al secesionistilor. Forma e mai mult lucru secundar și totul e adevărul. Fără îndoială că zace ceva sănătos în noua direcție. Generațiile tinere, cari s'au înrolat sub stindardul secesionistilor promit o mare renaștere a picturii în viitor. Pe cât de rece au fost primite tablourile lor bizare la începutul curentului naționalist, pe atăta sînt azi obiectele de senzație ale publicului modern. Sînt bine plătite și în jurul lor se face cel mai mult sgomot.

Prima valorisare comercială a picturii secesioniste e ilustrarea și ornarea novelor placcate de reclamă, și a cârților de afișe pentru firmele mari de fabrici. Este încă de amintit că *plaineristii*, *impresionistii* și *simbolistii* încă se țin de gruparea secesiunei.

Asemenea cuvîntului secesion a fost în mare parte rēu tălcut cuvîntul „*bohème*”. Vorba „*bohème*” e un termen francez. Ea datează încă din vremea trubadurilor. Prin veacul al 16-lea au început muzicanții bohemi să formeze orchestre în bonivantul *Paris*. Acești bohemi hoinăreau cu cobzele lor melodioase prin toate birturile. Ei plăceau foarte mult publicului vesel francez. Dobănda lor materială era mare, încât duceau o viață comoadă și fără multe griji.

Timbru literar a primit acest termen numai pe la începutul veacului al 19-lea. Peste granițele Francei numirea „*bohème*” a devenit în general cunoscută prin multele nuvele ale lui *Henry Murger*, scoase din viața artiștilor și publicate în anii 1850 în „*Revue des deux Mondes*”. Mai târziu au fost adunate sub titlul „*Scènes de la vie de bohème*” și alcătuesc renumitul volum, ce în toate limbile culte este tradus.

Francezul înțelege sub „*vie bohème*” viața dragăstoasă și fără multe griji a studenților, a artiștilor și a literaților. Lumea literară și ziaristică ro-

predată. Rolele principale de altcum foarte grele, predate de domnișoarele Veronica Radu și Aurelia Titian, precum și de tinerii Ales. Radu și Ioan Fântână au fost excelent interpretate. Rolele secundare predate de meseriași Leon Seucian, Luca Pintican și Leon Popp încă au fost bine jucate, ceea ce meseriașilor nostri numai laudă le poate face.

La această frumoasă și bine reușită petrecere, dintre fruntașii români din Bistrița am văzut pe domni protopopi Al. Szilasi, cu doamna și fiica; doamna Aurelia Szapan; dl Vasile Ranta, jude reg.; dl Leon Pahone, consilier reg.; Dr. G. Tripon cu doamna; Dr. Al. Pop, medic cu doamna; Dr. T. Pașcu, medic cu doamna; Dr. V. Pahone, avocat cu doamna; Dr. L. Scridon, notar comunal cu doamna; Dr. G. Linul avocat; Dr. Al. German, medic; doamna V. Man; G. Scridon, asesor orfanal; frații Mănaștorean și Aurel Belteag, comptabil cu sora.

Ear' din jur am văzut pe preotul Lazar Avram, care servească-i spre onoare, am avut fericirea de a-l vedea de mai multe-ori între noi.

Din Bistrița 'și-au scos bilete de intrare fără de-a participa, domni Dr. Simion Popp, avocat și Mihailă Mihălaș, director la »Bistrițana«, — va să zică — lamura inteligenței toată a participat la această petrecere.

Atât producțiunea aceasta, cât și cele trecute din decurgerea anului acesta, la care au luat parte o mulțime de străini, dovedesc că: membrii Reuniunii noastre desvoolta un zel demn de toată lauda, ceea ce ne îndreptățește a crede, că dacă va fi sprijinită după merit din partea inteligenței noastre, apoi în scurt timp va pute rălivala cu ori-care Reuniune de cântări din patrie.

Un participant.

† Ioana Bădilă.

O știre tristă a sguduit azi-dimineață întreagă societatea română din Sibiu, știre care ocupă și preocupă toate inimile românești din orașul nostru: distinsa matroană a elitei române, venerabila soție a dlui jude de tribunal Bădilă, doamna *Ioana Bădilă n. Moldovan*, s'a stins azi-noapte din viață după niște grele și îndelungate suferințe. Distinsa poștie ce răposata avea în întreagă societatea din Sibiu, atât în cea română, cât și în societatea străină, cum și prea frumoasele calități spirituale și morale ale răposatei au făcut în mod firesc, că știrea aceasta, deși nu neașteptată, a pătuns de durere toate cercurile societății românești, și nu va lipsi a deștepta un profund doliu general.

În viață o podoabă a fost nobila răposată atât a familiei sale, cât și a noastră a tuturor. Spiritul ei luminat, și inima ei pătunsă întotdeauna de înfruririle celor mai prețioase sentimente de unanimitate și adevărată iubire de neam, 'i-au asigurat totdeauna în viață stima și iubirea tuturor.

Înălțimea ei morală se vede și mai mult acum, când a dispărut dintre noi, ca figură pământească, pentru-că s'a văzut că a trăit și a murit pentru *neamul sau românesc*, credincioasă tradițiilor moștenite dela fericitul sau părinte, fostul consilier de curte, *Demetriu Moldovan*, o figură istorică a poporului nostru în titanica sa luptă pentru drepturile naționale.

Prin dispozițiunile sale testamentare, nobila matroană institue, ca erede universal și »Asociațiunea« noastră, testându-i casele din Sibiu și 10.000 fl. în scrisuri fonciare, în total o valoare minimală de 35 mii fl. Destinațiunea acestei fundațiuni, închinată memoriei părintelui său, *Demetriu Moldovan*, este a se întemeia un *internat pentru studenții universitari români*, fără deosebire de confesiune, dela universitatea din Cluj, eventual ca burse pentru studenții nostri din străinătate.

Între legatele făcute mai amintim: Pentru *casa națională* 1000 fl., pentru catedrala din Sibiu 1000 fl., pentru »Reuniunea femeilor române din Sibiu« 500 fl.

Astfel venerabila matroană murind s'a făcut nemuritoare.

La mormântul ei va veghea în veci recunoștința națiunii și pietatea tinerimei române.

Ear' memoria Ioanei Bădilă în veci va trăi!

Familia răposatei a dat următorul anunț funebrel:

Johanna Bădilă născ. Moldovan, după lungi și grele suferințe, astăzi la prele 10 din noapte, în al 46-lea an al

vieții și al 26-lea an al fericitei sale căsătorii, 'și-a dat sufletul seu nobil, dedicat familiei sale și deapropelui, în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor transporta Vineri, în 22 Septembrie st. n., la 3 ore d. a. din casa proprie, strada Urezului nr. 9, la cimiterul greco-oriental din suburbiul Poarta-Turnului, spre vecnică odihnă. Sibiu, în 20 Septembrie st. n. 1899. Ioan Bădilă, jude de tribunal, ea soț; Johanna Moldovan născ. Farkas, ca mamă.

Cronica zilei.

Sibiu, 21 Sept. n.

Memento. 22 Septembrie: Petr. tin. acad. din Săcele.

23 Septembrie: Concert în Hațeg (Olivia Bardosy, Adelina Piso, Veleria Pop și G. Șorban).

24 Septembrie: Reun. inv. gr.-cat. din ținutul Hațegului adun. gen. în Grădiște. — Sfințire de biserică în Cricău. — Sfințire de biserică și petrecere în Bratoa.

26 Septembrie: Societ. comer. »Mercur«, adun. gen. în Dej. — Inst. de credit »Ulpiana«, adun. gen. în Grădiște.

NUMERI SINGURATICI DIN »TRIBUNA« se află de vânzare a 5 cr. în SIBIU la: LIBRĂRIA »TIPOGRAFIEI« și la LIBRĂRIA L. MICHAELIS, strada Cisnădiei 27. În Alba-Iulia la: librăria WEISZ BERNAT, la loterie.

Noul preot al Orăștiei, dl *Ioan Moja*, simpaticul scriitor popular, 'și-a făcut intrarea în parohie ieri la amiază în ziua de Nașt. Născ. de D-zeu (Sf. Marie).

La gară a fost întâmpinat de o mulțime de popor în frunte cu comitetul parochial. Domnul contabil Vlad 'l-a binevenat prin o scurtă dar' caldă vorbire, la care a răspuns dl Moja. Dela gară până în curtea bisericii române dl Moja a avut un conduct triumfal. Peste 20 călăreți în »roule« poetice roșoteau înaintea trăsuri în care era noul preot cu st. doamnă. Urmău apoi alte 12 trăsuri cu fruntașii parochienilor și cu alți stimatori ai dlui Moja. Pe marginea drumului erau grupe dese de țărani, țărance și copii, cari aclamau entusiast.

Ajuns în curtea bisericii, dl Moja a fost binevenat în numele credincioșilor de dl senator *D. David*. Frumos și la inimă a vorbit dl David, rugând pe noul preot să fie părintele poporului și s'a încredințat conducerei lui și »cu drag să împartă sfaturi tuturor cari vor intra în casa lui de voe și de nevoie.

Emoționat, dulce și solemn a fost răspunsul dlui Moja.

Înălțător a fost momentul când dl Moja a făcut promisia solemnă, »că poporului 'și închină viața și puterea sa de muncă — pentru popor va trăi zi și noapte.

Poporul însuflețit nu-'și mai da rînd cu aclamațiile puternice.

Dela biserică dl Moja a fost condus până la locuință, unde 'l-a binevenat unul dintre călăreți.

De remarcat este, că protopopul Orăștiei, deși acasă, n'a luat parte la primirea colegului seu de altar.

Duminecă va fi instalarea dlui preot Moja.

Archiducele Otto, după-cum spune o telegramă din Viena, va fi numit comandant al corpului de armată dela Innsbruck, în locul comandantului *F.Z.M. Hold*, îmbolnăvit grav la manevrele din Klagenfurt.

Întâlnirea împăraților. Încă nu e precizat locul unde se vor întâlni domnitorii Germaniei și Rusiei, pentru-că s'a făcut abateră dela orașele Potsdam și Kiel, luate până acum în combinație. Fapt e însă, că întvederea se va întâmpla. Ținându-se cont de împrejurarea, că familia Țarului e în doliu, provocat de moartea fratelui seu, moștenitorul de tron, nu 'i-se va face primire sgomotoasă, ci va fi evitată orice pompă.

Confiscarea colorilor săsești. Din prilejul unei sărbări școlare elevele școlilor săsești din Brașov purtau la piept rosetă în colorile săsești (vînet-roșu), ear' la umăr fundă de panglică în aceleași colorii. Poliția, pe motiv că sînt »colorii străine« a rupt de pe pieptul și umărul copilelor rosetele și fundele. Corpul învătătoresc a recurat contra confiscării, dar' a fost respins, cu motivarea, că în contra ordinațiunei ministeriale nu au loc recursule.

Concurse școlare. Sînt de ocupat posturile învățătoresci la școlile gr.-or. din Mada, Sulițete și Vărmaga (ppresb. Geogiului). Salar 300 fl., cuartir și lemne. Termin de concurs 30 zile.

O minciună ungurească. »Egyet-értés« răspunde în posta redacției dela 20 Septembrie unui curios, că poesia »Știi tu când te fineam pe brațe« era cântecul favorit al Metropolitului Șuluf și că el 'i-ar fi scris și textul. Aseme-

nea și »Bucurie bucurie, vorbă frumoasă 'n pustie« încă ar fi compusă de Șuluf. Despre »Știi tu« zice că se cânta în Blaj prin 1847 deja. — Mare minciună! »Știi tu« a fost adusă în Transilvania de un taraf de lăutari din România în anii 1889—90. În Sibiu taraful cânta în grădina Habermann și făcuse adevărată furorare cu »năul« și cu poesia »Știi tu«.

„Fên la licitație“. Sub titlul acesta daserăm știrea, că la gara din Brașov, cu începere dela 23 Septembrie se va vinde pe calea licitațiunei publice o cantitate de fên presat. După-cum se anunță din parte competență, licitațiunea nu se va ține, fiindcă liferantul și cumpărătorul au regulat afacerea.

„Divului Nerva Traian“. La »conservatorul« din București se află depusă prea frumoasa coroană de bronz, pe care o va depune la piciorul columnei lui Traian, din Roma, delegații români la *congresul orientaliștilor*.

Coroana se alcătuește din două ramuri, una de stejar și alta de laur, legate printr'o panglică pe care se află inscripția: »Divului Nerva Traian, fondator Daciei, Românii, oaspeții Romei, 1899 Octomvrie«.

În mijlocul coroanei e marca României, ear' pe frunze sînt gravate numele principalilor domni ai României.

Autorul acestei coroane este un tîner sculptor, dl *Ettore Cadorin*, de cîrînd stabilit în România, care a mai făcut diferite lucrări particulare.

Coroana a fost turnată la școala de arte și meserii din capitală și va fi dusă la Roma de delegații români.

„Karánsebes és vidéke“ este titlul unei foi săptămânale ce a început să apară în *Karánsebes*. Aceasta e prima foaie ungurească în »fortăreața lui Doda«.

Toamnă lungă. În grădina dlui Octavian Popp, inv. dirigent în Ohaba (Făgăraș) se află o altoaie care a înflorit frumos a doua-oră; după presemne de o toamnă lungă, după-cum crede poporul.

Căpitan de poliție — gazdă de hoți. Comisiunea disciplinară a comitatului Pojan a osândit pe *Vashegyi Péter*, căpitan de poliție în Szent-György, la pierderea oficiului, »pentru găzduirea hoților și alte delictes«.

Liferare de slănină. Direcțiunea tenișelor din *Atud* escie concurs de oferte pentru liferarea de slănină (clisă) *afumată și papirotată*, pe seama institutului corecțional în decursul anului 1900. Vor trece în decursul anului cam 48 măji metrice. Pertractarea ofertelor va fi în 24 Octomvrie. Condițiunile de concurs sînt espuse în biurul direcțiunei, de unde cei interesați pot să aie informațiunile de lipsă.

Milioane arse. Se știe că banca austro-ungară la anumite soroace nimicește prin foc bancnotele defectuoase retrase din circulațiune. Zilele trecute încă a dat flacărăilor o mare grămadă de astfel de bancnote, în locul cărora, natural, că emite altele noue. S'au ars zilele trecute 7000 bancnote de câte o mie fl., 88.000 de câte o sută și 625.000 de câte zece florini.

Știri mîrînte. Romul Popp, fiul avocatului *Alexiu Popp* din Cluj a făcut la Buda-pesta esamenul de jude.

— În gara dela Novi (Italia) trenul ce plecase la Milano s'a ciocnit într'o locomotivă. Un om a murit, ear' zece au fost grav răniți.

— Gendarmeria din Darocz (în jurul Mîșcolului) a prins o bandă de hoți cîntătoare din 14 membri.

— La malurile Findlandiei-noue a băntuit un mare orcan. Conform rapoartelor de până acum, au pierit 26 oameni.

— Vollmann Andreiu, directorul cassei de păstrare din Periamos, a fost arestat pentru înșelătorii.

MAI NOU.

Crisă în Austria.

Ziarul »*Narodni Listy*« scrie, că izbucnirea crizei în Austria poate fi considerată ca un fapt împlinit. Ziua de 24 Septembrie va fi pentru Austria zi cu mult mai critică decăt ziua de 28 Noemvrie 1897, memorabila zi în care a căzut guvernul Badeni.

Ultime știri.

Paris, 20 Sept. n. *Guerin* s'a predat în dimineața zilei de azi. La 4 ore s'a deschis poarta »fortăreței« din rue Chabrol și *Guerin* a eșit în stradă însoțit de Millevoye și Lasies. El a fost arestat și escortat la poliție, fără a face vre-o împotrivire. Soții lui au fost lăsați liberi.

Remes, 20 Sept. n. Dreyfus a părăsit azi închisoarea și a plecat la Nantes. Nu s'a întemplat nici un incident.

ECONOMIE.

Noua administrare a pădurilor.

— Articolul de lege XIX. din 1899. —

Modul cum se administrau până acum pădurile, nu era nici-decăt în favorul comunelor; pădurile erau numai o sarcină pe comune; venitul ce-'l aduceau nu se prea știa de el, după nume ziceau că se pune la venitele comunei, dar' la adecă nu se prea simțea micșorarea dărilor. Vor fi toate multe găuri de ale Krivány-ilor de astupat cu el. După nume, pădurile erau ale comunelor, comunele trebuiau să lucreze la ele, să împădureze anumite parcele, și aceasta era împreună cu multă trudă, — și totuși se nu fie iertat a lua o creangă de foc din ea; ba ce e mai mult, scriitorul acestor șire, ca preot, a recurs, — împreună cu comitetul parochial, se înțelege, — la comitat să aproabe concludul comitatului comunal, în înțelesul căruia biserica română să primească suma de 56 fl. obvenită din licitarea lemnelor căzute din pădurea comunală, și ce se vezi, comitatul a negat cererea noastră, sub pretest că dările (aruncul) sînt foarte mari, și că prin suma aceasta s'ar mai ușora locuitorii.

Apoi avînd a edifica de nou biserică, și avînd lipsă de lemne la edificare nici aici nu ne putem ajuta, până nu reurgem prin forestierul cercual la comitat și prin acesta la direcția de păduri din Deva, și prin aceasta apoi la ministrul de agricultură, și la urma urmelor cine știe cu ce ne vom alege și dela ministru, pentru-că și ministrul numai părinte nu ni-e.

Din »milă« însă forestierul cercual ni-a dat din a sa »bunăvoință« 5—6 goroni, și că norocul că ne sînt destule acelea, dar' de ne vor trebui mai multe, trebuie să procedem pe calea amintită mai sus. Cum am zis, avem pădure și nu e ertat a ne atinge măcar de ea, necum să ne folosim de ea spre scopurile noastre publice.

Dieta în anul trecut a adus o lege, art. XIX., prin care schimbă în mod esențial administrarea pădurilor. Prin legea aceasta pădurile intră în administrarea statului. Legea aceasta face din locuitorii o comunitate de avere, care trebuie să-'și facă statute și apoi să-'și administreze ei înșiși pădurea în mod independent, cu puține reserve.

În înțelesul acestei legi înșiși locuitorii vor avè să împartă venitul, rezultat după detragerea speșelor avute cu administrarea pădurei — între ei înșiși, ba pot și vinde ori-ce din produsele pădurei, și numai când prețul produselor vînzătoare trece peste 2000 coroane trebuie să se ceară aprobarea comitatului. După legea aceasta, cred, că vom pute realiza mari favoruri pe seama bisericilor și școlaelor noastre, drept aceea e în interesul nostru să o studiem în toate amănuntele ei.

În înțelesul acestei legi și respective a ordinațiunei ministrului de agricultură nr. 15.217/1899 partea I. și II., până la 1 Septembrie n. a trebuit să se aleagă președintele respectiv, și s'a și ales președintele; în cele mai multe locuri s'au ales preoții, neavînd alți oameni mai acomodați, căci de aflau de ai lor, nu ne alegeau pe noi. Drept aceea e în interesul nostru, — cum am mai zis, — să studiam legea, precum și ordinațiunea în toate amănuntele lor, să ne știm folosi de ele. Dar' fiindcă dela grația »părintelui« agriculturii legea și ordinațiunea amintită ni-se dau numai în limba privelejiată, ni-ar prinde foarte bine o traducere a aceloră, de oare-ce nu toți avem »fericirea« de a ști limba cea privelejiată a statului. Drept aceea ar face un mare serviciu poporului un cutare domn avocat sau și ori-care alt inteligent, care ni-ar traduce legea și ordinațiunea amintită, căci după modesta-mi părere vor avè trecere la comunele noastre.

Causa aceasta ar trebui studiată și ventilată și în organele noastre de publicitate, de oare-ce e de un interes vital pentru poporul nostru. E bine să se ventileze cauza și din punct de vedere limbistic, anume: sîntem siliți a ne organiza numai pe baza statutelor trimise de guvern, și ca atari compuse în limba maghiară, și deci limba protocolară ne va fi cea maghiară? ori ne organizăm după statute românești și deci limba protocolară ne va fi cea română? S.

Știri economice.

Rugina, ce face tot mai mari stricăciuni în holdele noastre, precum aflăm dela comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, este supusă din îndrumarea ministrului reg. ung. de agricultură, unui studiu amănunțit și temeinic la *secșir-neea pomologică* de pe lângă Academia economică din Ungarisch-Altenburg. Economii nostri sînt rugați a raporta numitei secșiri despre părerile și experiențele ce le-ar avè în această afacere.

În folosul pomăritului. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« a adresat comisiunei economice comitatense rugarea, ca în scopul calificării *învătătorilor* din comitatul nostru pentru posturile de *conducători ai școlaelor de repetiție economică* impuse tuturor comunelor, să destineze din subvenția de 800 fl., ce se acorda școlaei economice, acum desființate din Részinari, din care subvenție — până la înființarea altei școlae — de vre-o câțiva ani s'au creat stipendii pentru frecutanți ai Academiei agricole din Ungarisch-Altenburg și ai școlaelor economice din Mediaș, cu menirea de a se aplica în serviciul comitatului, suma de cel puțin 100 fl., din cari să se împartă ajutoare. Pe această cale se va aduce mai mult serviciu poporațiunei din comitat, după-ce știut este, că absolvenții stipendiști se aplică după absolvare parte în România, parte la domeniile din Ungaria.

Modele de statute pentru »Insofiri de pînișeri« și »Insofiri de cules de vii« se află în număr mare de esemplare la comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, de unde doritorii pot primi câte un exemplar (compus în limba maghiară) singur pe lângă solvirea portului postal.

Importarea poamelor proaspete și a legumelor în România, cu abateră dela publicația de mai înainte a comitatului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« și în conformitate cu rescriptul ministrului de agricultură dto 30 August c. nr. 8169, este admisă și fără producerea *certificatului de proveniență*, dacă importarea se face pe Dunăre, respective pe drumul continental (pe uscat) dinspre apus.

Din conspectul despre activitatea Reuniunilor de unturăți comune pro 1898, compus de Ioan Șerban, inspect. ung. de lăptărie se constată, că în total sînt 116 insofiri: în comitatul Arad 1; Bács-Bodrog 2; Baranya 42; Alba 3; Comorn 1; Marmășia 1; Nograd 1; Pesta 1; Somogy 7; Šopron 4; Sătmár 1 (Cărei-mari); Timiș 10; Tolna 25; Torontal 11; Vas 2; Veszprém 2 și Zolyom 2. Din acestea s'au înființat în 1895: 4; în 1896: 10; în 1897: 20; în 1898: 37; în 1899: 22; N'au trimis date: 23; membri au peste 800: 2; peste 200: 10; peste 100: 36, ear' restul cu sub 100 membri cu 800 vaci sînt însofiri la societatea din Folya (comit. Timiș), cu 582 din Nagy-Szecsény, ear' la celelalte dela 50—400; mai mult lapte au transportat în 1898: societatea din Véménd 500.000 litre; esportul total al laptelui în 1898: 10.531.407,9 l., ear' în timpul din 1 Ian. 1899—30 Aprilie 1899: 5.434.415,9. În 1898 s'au preparat în total 429.838,10 chigr. unt; ear' din 1 Ian. 1899—30 Apr. 1899: 221.326,90 chigr. Societățile au încasat în 1899: 576.728 fl. 13 cr., ear' din 1 Ian. 1899—30 Aprilie: 1899 175.681 fl. 49 cr. Cea mai mare avere o are însofirea *Alsó-Sarkad* de 7332 fl. 53 cr., înființată la 1896. Cuantul aproximativ al laptelui la zi după împrejurări. Numărul vacilor s'a înmulțit dela întemeierea insofiriilor dela 10—200 capete. Aceste date ni-se comunică prin biurul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

POSTA REDACȚIUNEL.

N. Articolul despre păduri se publică; dar' n'a sosit așa de mult... N'ai voe să traudi întreagă legea?

N. Mulțumiri. De astă-dată nu se poate...

Sosiți în Sibiu.

La 21 Septembrie n. 1899.

Hotel »*Imperatul Romanilor*«: D-na Gyulay cu fiica, proprietăreasă din Ida-mare; Dr. Kardos, medic de reg. din Făgăraș; Bernad, Hory cu familia, din Cluj, privatieri; Zimmer, redactor din Budapesta; Hammerbacher, director din Nürnberg; Wildmann, forestier din Făgăraș; Lulu Gmeiner, cântăreată; Lassel, director de muzică, din Brașov; Dobay cu familia, jude de tablă din Tîrgul-Murșului; Wassermann cu familia, inginer din Iași; Silberbaum, Selinger, Singer, Adler, Kleinlecher, Ficht, din Viena, Krauss din Budapesta, Hartig, din Cluj, Zeiner din Arad, comercianți.

Hotel »*Neurikher*«: Bașota din Abrud, Trandafirescu din Căneni, privatieri; Hienz, sublocotenent din Mediaș; Tosseller, comerciant din Mannheim.

Hotel »*Meltzer*«: Kovács, proprietar din Hunedoara; Veres, administrator din Deva; Tenctori, antreprenor din Cluj; d-nas Șșos cu fiica, privatieră din Chezdî-Oșorheiu; Siegel, comerciant din Viena.

Cele mai bune copii le dă cerneala-copir neagră-violetă a lui Bayer.

Cea mai bună cerneală de scris e cerneala-Japan a lui Bayer.

Unde nu se capătă o liferează direct fabrica chimică a lui Eduard Beyer în Teplitz.

[178] 47-50

Bibliografie.

A apărut:

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pleșos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adaus: bucăți de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Preț 80 cr.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea, București, G. Cosbuc — **Povestea unei coroane de oțel**. 1 volum ilustrat costă lei 1.50.

Împăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile clubului român din Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieșici în Cernăuți.

Ideile fundamentale în economia politică și o nouă teorie sociologică, de Ioan Socaciu, profesor în Brașov. Editura proprie a autorului. Brașov, tipografia A. Murășianu 1899. Preț 65 cr.

„Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern”, disertațiune de Alexandru Pop, inv. în Ocna-Dejului. Broșură de 54 pagini 8° mare, premiată de Reuniunea învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei, în adunarea generală ținută în C. Mănăstir la 20 și 21 Iunie a. c. Preț 20 cr.

Istoria agriculturii, de I. Loser, traducere autorizată, de „Un prieten al plugurilor”. Retipărire din „Tel. Rom.” Sibiu, tiparul tipografiei archidiecezane.

Bunacuvîință, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschevici, Suceava, red. și editura societății „Școala română”. Preț 30 cr. (Figurează ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățătură pentru tineret).

„Exerciții intuitve și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan de Ioan Tudorescu inv. în Lipova. Ediția III. Preț 30 cr.

„Reflecțiuni asupra esamenelor din protopresbiteratul Buziașului” de Ioan Marcu, inv. Editura autorului. Tiparul tipografiei diecesane din Caransebeș. Preț 20 cr.

Partea a VI-a din **Memoriul lui Iosif Sterca Șulău** de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din preț cărții, se vor da pentru „casa națională”, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfîrșitul cărții se adaugă o compoziție musicală: **Doina Metropolitului Alexandru Sterca Șulău**, aranjată pe note pentru voce și piano. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia **nefericitului Dragoș**.

„Istoria universală pentru școlile civile și superioare de fete” pe baza planului de învățământ din 1887. Prelucrată în românește după ed. VI. a opului lui Alexandru Márki, de Ioan Popovici, profesor la școala de fete a „Asociațiunii”. Cartea dlui Popovici este primul manual de istorie pentru școlile noastre civile; e acomodată însă și pentru preparandii, gimnasia inferioară și școlile comerciale. A apărut în tipografia archidiecezane din Sibiu și costă 2 coroane. O recomandăm tuturor bărbatilor de școală.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

Memorial, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl. —30
Doina, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu	—28
Critice 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr.	4—
Povestile Bănăului, de Cățana	—30
Literatura popor. română, de Gaster	2.50
Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou, de Dr. Iuliu Olariu	2.50
Cerșitorul, dramă în 2 acte de Livessu	—50
Studii Critice, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr.	4—
Higiena română, de Dr. Leo Murășianu	1—
Izvoade, de Demetrescu	4—
Trandafiri și violele, de Pop-Reteșan	—60
Din Moldova, schițe de Kotzebue	1—
Floarea din Firenze, de Livessu	—50
Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul, de Nicolae Bălescu	2—
Trăvnițe, 10 piese Slovești Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr.	3—
Scrierile părinților aptoosrești, de Dr. Iuliu Olariu	—70
Merinde dela școală, de Popa	—60
Despre influența împrejurărilor, de Panaite Zosin	—50
Memorii din timpul războiului, de Georgescu	—88
Pui de lei, poezii eroice, de Nețescu	1—
ediție de gală	2—
Poezii, de Macedonski	2—
Copii de pe natură, de Negruzzi	—50
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	—75
Doina codrului	—
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanță pentru voce și piano	—50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals	1.50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	—50
I. Villacrose. De ce „mi-ai zis odinioară, romanță	—75
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margaritescu	—75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu	—75
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoaiului, horă	—75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	—50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 21 Septembrie n. 1899.

Hărțile-monetă română	Cump.	9.37	vend.	9.42
Lire turcești				
Imperiali (16 R ^o aur)		19.95		19.05
Ruble rusești 100 a		126.50		127.50
Galbeni		5.64		5.70
Napoleon-d'ori		9.51		9.56
100 Marce germane		58.60		59—
Livre sterling		11.98		12.03

Bursa de Budapesta.

Din 19 Septembrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	117.75
„ „ 5%	95.25
„ „ val. cor. 6%	120.25
Împrumutul căilor ferate ung.	100.50
Bonuri rurale ung.	94—
„ croate-slavone	99.75
Obligațiunile desp. regalilor	162—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	14—
Renta de hărți austriacă	99.85
„ de argint austriacă	99.85
„ de aur austriacă	117.75
Losuri austriace din 1860	187—
Acțiunile băncii austro-ungare	908—
„ de credit ung.	382.50
„ de credit austr.	372.20
Scrieri fondare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.70
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.66
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	58.95
London 10 Livre sterlingi	120.60

Bursa de Viena.

Din 19 Septembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	117.40
Renta ung. v. c. 4%	95.40
Împrumutul căilor ferate ung.	119.50
Bonuri rurale ung.	94—
„ croate-slavone	96.25
Renta de hărți austriacă	140—
„ argint austriacă	100—
„ aur austriacă	117.90
Losuri austriace din 1860	187.30
Acțiunile băncii austro-ungare	897—
„ de credit ung.	382—
„ de credit austr.	371.10

Bursa de București.

Din 6 Septembrie v.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	184
5% „ am. 1881 99 1/2	5% „ urb. Buc. 90 1/4	
5% „ 1892 99	5% „ Iași 85 1/4	
5% „ 1893 99	Banca Națională	2675
5% „ 1894 87	„ Agricola	337
4% „ 1889 88	„ României	
5% „ 90.94 88 1/2	„ de scont	297
4% „ 1896 90	Dac. Rom.	430
4% „ 1898 90	Napoleona	448
Convertite rurale	„	
5% Obl. c. B. 1883	„	
4% „ „ 1890	„	
5% „ „ 1895	„	
5% Fonc. rur. 96 1/2	Baia centrală	128

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Balteș. Proprietar: „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr. Pentru cuvintele tipărite gras 2 cr. Taxa de inserțiune se poate trimite și la marci postale. Pentru anunțurile în adresă sau post-
restante se plătește timbru 30 cr.

MICA PUBLICITATE

Pentru știri mărunt, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

Anelul!

Ca tinăr, ce mă respect, am o mulțime de st. cunoscute cu numele Ana. Ca să nu scap vre-una din evidența le rog pe toate că pe calea aceasta se binevoiesc a primi sincere felicitări din prietelul onomastice de azi. Sibiu, 21 Septembrie.

(65) Vasilache.

Vobis!

Poate fi, că o intrat? Atunci — Vai, vai....!

(66) W.

100 buți de spirt

în mărime de 120—750 litre și una câte una se află de

vânzare. Informații la Restaurațiunea „Stadtspark”.

(64)

Anunț de căsătorie.

Am etatea 52 ani, exterior simpatic; deplin sănătos, fără patimi. Venitul anual din moșie și alte întreprinderi de peste 1000 fl. Moșia-mi valorează 35.000 fl., este însă îngreunată cu 12.000 fl. Voiesc să mă căsătoresc cu o veduvă română din familie bună, cu purtări oneste, deplin sănătoasă, bună economică, fără copii, de 45—50 ani, — carea să plătească cea povară de 12.000 fl. cu condițiunea a se intabula pe jumătate averea. Oferte

prin scrisoare sigilată, „X. Y. 12” la administrația „Tribunei” prin care să mi-se spună unde și când ne-am pute întâlni să ne înțelegem Discreția e garantată.

Pentru mine ca loc de întâlnire ar fi mai acomodat Brașovul. X. Y. 12.

(62)^b

Caută să închiriez cuartir. Pentru 1 Octombrie n. pe timp mai îndelungat. Cuartirul să aibă o cameră spațioasă și luminoasă și o culină. Prefer străzile liniștite. Oferte rog la administrația ziarului sub „Modest”.

(19)^c

Zola și Maupassant.

Se caută spre cumpărare autografice scrierile lui Zola și Maupassant, în traducere. Se cumpără și volume singuratic. Oferte, cu indicarea prețului, a se adresa administrației, sub marca Z. M.

(55)^b

Stimați cetitori,

cari știți aprecia pasiunea a două copile, colectante de cărți postale ilustrate, vă rugăm aduceți-vă aminte de noi... Celor-ce doresc le trimitem și noi cărți în schimb. A ni-le adresa mai întâiu prin administrația ziarului „Tribuna” sub „Corne-tilles”.

(59)^c

Concurs.

Pentru ocuparea postului de contabil

la centrala societății comerciale pe acții „Concordia”, în Sibiu, se scrie concurs cu termen de însușire până la 6 Octombrie a. c.

Competenții au să-și înainteze ofertele însoțite de atestate și să-și fixeze pretențiunile de leafă. [285] 1—3

Persoane harnice

cari voiesc să-și folosească cu folos timpul liber și prin o solidă agentură să câștige

5—10 coroane zilnic

să-și comunice adresele la „Filiala 101” în Zwittau, Moravia.

[283] 1—3

Un practicant

de notar poate fi aplicat numai decât în cancelaria subscrisului pe lângă un salariu anual 180 fl., vipt și cuartir (la cancelaria comunală).

Să recere ca respectivul să poaseadă pe deplin limba maghiară.

Galeș (comitatul Sibiu, u. p. Seliște), în 20 Sept. 1899.

Avram Acilenescu,

[284] 1—3

notar.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un culegător de accidente

care e vîrsat și în culegerea de inserate etc., află condițiune durabilă la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași,

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. se trimite francat pentru 25 cr.

Librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Primul stabiliment de uniforme în Brașov.

D. PLATOȘ

Strada Mihail Weiss nr. 20.

Recomandă bogatul seu deposit de uniforme și articoli pentru tot felul de uniforme, cu prețuri foarte ieftine. — Cu deosebire pentru voluntari, cel mai ieftin stabiliment de procurat uniforme, fără concurență.

O manta, o tunică, o blusă, un pantalon, un chipiu, o curea de lac, o păreche de mănuși de piele, o cravată.

Toate aceste articole costă numai 66 fl. 90 or.

Pentru executare strictă după regulament și uniforme potrivite garantează.

[273] 4—5

D. Platoș,

croitorul regimentului c. și r. de inf. nr. 50.